

Вручення дипломів лауреатів стипендії Президента України

Міністр освіти і науки України Л.Гриневич і ректор НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» М.Згуровський з нагородженими

10 листопада в Залі засідань Вченої ради НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» відбулося вручення дипломів лауреатів стипендії Президента України переможцям Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів і Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослід-

ницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.

Всеукраїнські учнівські олімпіади та Всеукраїнський конкурс-захист щорічно проводяться Міністерством освіти і науки України. Це найпоширеніші та наймасовіші інтелектуальні змагання в Україні для старшоклас-

ників. Участь у них беруть приблизно 3 мільйони учнів. Понад 2 тисячі з них виходять у фінал. Практично кожен другий з фіналістів нагороджується дипломами I, II та III ступенів як переможці, а кращі з кращих отримують і стипендію Президента України. Розмір її сьогодні становить 1243 гривні на місяць.

Цього року стипендію присуджено 270 школярам: 150 переможцям учнівських олімпіад і 120 призерам Всеукраїнського конкурсу-захисту Малої академії наук. Деякі стипендіати тепер уже навчаються на першому курсі університетів, причому дванадцятро з них стали студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Низка розробок юних винахідників нині впроваджуються у життя. Насамперед ті, які призначалися для українських Збройних сил. Наприклад, бездимна пічка та підвісні ноші для машин

Закінчення на 2-й стор. ➔

Ярмарок вакансій "beAhead. Осінь 2016"

10 листопада в корпусі №18 НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського» відбувся ярмарок вакансій "beAhead. Осінь 2016". Участь у ньому взяли 39 компаній і кілька тисяч студентів.

Представлені підприємства і організації працюють у різних галузях і зацікавлені у працевлаштуванні перспективних студентів та молодих спеціалістів. Більшість із них відомі широкому загалу і не потребують додаткового представлення: Huawei, Melexis, JTI, SMART business, Procter and Gamble, IBox, EPAM, TOB "Ромстал", EVO.company, Ubisoft, 1+1 Медіа, TOB "Костал Україна", BRYCEN Co.Ltd., TOB "Парус-Проект", TOB НВО "ЕКОСОФТ", Sigma Software, Медіакомпанія Бурда-Україна, Kernel, TOB "Керхер" та інші.

Під час ярмарку студенти і випускники КПІ ім. Ігоря Сікорського та інших ВНЗ змогли ознайомитись з діяльністю представлених компаній та організацій, отримати інформацію про наявні вакансії та відкриті програми з працевлаштування, стажування, проходження практики, мали можливість відвідати презентації компаній "SMART business", "Ubisoft", TOB НВО "ЕКОСОФТ".

На офіційному відкритті ярмарку виступив ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського з науково-педагогічної роботи Петро Киричок. Він відзначив, що цей традиційний захід упродовж багатьох років викликає значну зацікавленість з боку роботодавців, і не меншу – з боку студентів. А позитивні відгуки компаній-партнерів свідчать, що випускники Київської політехніки демонструють високий

рівень професійності та творчі підходи до вирішення поставлених завдань.

Учасники ярмарку TOB "АЗБІ", компанія "Робота плюс", TOB "Самсунг Електронік Україна", компанія "Melexis", TOB "МП КЕТ КОРПОРЕЙШН" та інші отримали Подяку від НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського» за участь у ярмарку вакансій та допомогу у вирішенні питань працевлаштування студентів і профорієнтаційну роботу серед молоді.

Звичайно, не всі відвідувачі на цьому ярмарку визначилися з майбутнім місцем роботи, але, за відгукми як роботодавців, так і студентів-випускників, такі зустрічі мають суттєвий позитивний ефект.

Володимир Школьніий

ВІТАЄМО

На урочистостях, які відбулися 9 листопада в Київському академічному театрі ляльок з нагоди відзначення Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народних мистецтв, діяльність колективу Центру культури і мистецтв НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" була відзначена Подякою Київського міського голови.

Подяку директору ЦКМ Михайлу Галушку вручила заступник голови Київської міської державної адміністрації Ганна Старостенко.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2 На засіданні Вченої ради

3 Молодий викладач-дослідник В.С. Цапар

4-5 Учні Політехнічного лицю на "Intel-Техно Україна"

6-7 Інтерв'ю з Дмитром Булатовим

8 Цікава Україна

Вручення дипломів лауреатів стипендії Президента України

*Закінчення.
Початок на 1-й стор.*

швидкої допомоги, конструкції яких запропонувала одна з призера конкурсів МАН, використовуються в зоні АТО.

"Ви досягли певного успіху в своєму житті, але дуже важливо не зупинятися на цьому і йти вперед. Тому що ми покладаємо на вас величезні надії. Свого часу Альберт Ейнштейн писав у листі до сина, що життя схоже на велосипед: тільки коли ти рухаєшся, ти тримаєш рівновагу. Я зичу вам, щоб ви постійно рухалися. Не можна зупинятися на жодну хвилину і задовольнятися досягнутим. Тим, що ви зараз у цій залі і що вам вручатимуться стипендії, ви вже довели, що маєте величезний потенціал. Але надалі – праця і праця. Ми, зі свого боку, готові вас підтримати, – наголосила на початку церемонії нагородження міністр освіти і науки України Лілія Гриневич, звертаючись до юних науковців. – Україна може і буде сильною і славною країною саме завдяки силі людського потенціалу, який

у неї є. Тобто, сила цієї країни – у ваших умах!"

Свої нагороди переможці отримали з рук Лілії Гриневич, а також ректора НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" академіка НАН України Михайла Згуровського і президента Малої академії наук, академіка НАПН України та члена-кореспондента НАН України Станіслава Довгого.

"Для Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського є честю приймати вас сьогодні. Ми сподіваємося, що частина з вас стане нашими студентами. Я хочу звернути вашу увагу, що свого часу тут навчалися і викладали видатні науковці та інженери, імена яких знає нині весь світ, – сказав, звертаючись до стипендіатів, Михайло Згуровський. – І я певен, що ви продовжите їхню справу".

Після церемонії нагородження міністр освіти і науки України Лілія Гриневич і президент МАН Станіслав Довгий дали брифінг для представників ЗМІ.

*Дмитро Стефанович
Фото з сайту top.gov.ua*

На засіданні Вченої ради

7 листопада 2016 року відбулося чергове засідання Вченої ради університету.

На його початку головуєчий ректор М.З.Згуровський тепло привітав ювілярів: голову профкому співробітників к.т.н., професора В.І.Молчанова, завідувача кафедри машин та агрегатів поліграфічного виробництва к.т.н., доцента Ю.О.Шостачука, декана інженерно-фізичного факультету члена-кореспондента НАН України, д.т.н., професора П.І.Лободу.

Далі відбулося вручення грамот та подяк переможцям щорічного огляду-конкурсу на кращу академічну групу. За результатами 2015/2016 навчального року переможцями стали наступні групи. 3 технічних напрямів: 1-й курс – ДВ-51 (ФЕЛ); 2-й курс – ОЗ-42 (ІЕЕ); 3-й курс – ТЯ-33 (ТЕФ); 4-й курс – ДК-61с (ФЕЛ). 3 гуманітарних напрямів: 1-й курс – СТ-51 (ВПІ); 2-й курс – УС-41 (ФММ); 3-й курс – УМ-31 (ФММ); 4-й курс – ЛН-21 (ФЛ).

Першим питанням порядку денного було затвердження концепції інноваційної моделі підготовки магістрів в університеті та Положення про магістратуру.

Доповідав перший проректор Ю.І.Якименко. Він охарактеризував основні види магістерських дисертацій, вимоги до наукових керівників та базові елементи забезпечення інноваційної структури магістерської підготовки. Було запропоновано затвердити концепцію впровадження інноваційної моделі підготовки магістрів, включаючи вимоги до тем і змісту магістерських дисертацій, до випускових кафедр і наукових керівників, до програм підготовки і здобувачів.

Другим питанням була підготовка наукових кадрів через докторантуру. Доповідав проректор М.Ю.Ільченко. Михайло Юхимович проілюстрував ефективність підготовки докторантури у 2012 – 2016 рр. Він повідомив, що за ці п'ять років випуск докторантури склав 39 осіб. Випуск докторантури у 2016 році склав 5 осіб. Крім того, було повідомлено про розширення переліку спеціальностей в докторантурі.

Також були розглянуті конкурсні питання й поточні справи.

*А.А. Мельниченко,
учений секретар НТУУ
"КПІ ім. Ігоря Сікорського"*

Міжнародна математична конференція

З 10 по 12 жовтня кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей провела міжнародну конференцію "Граничні теореми в теорії ймовірностей, теорії чисел та математичній статистиці". Цей захід став продовженням серії конференцій, що впродовж останніх років проходять у Європі. Вони вже відбулися в Кельні, Падерборні, Ульмі (ФРН) та Упсалі (Швеція). Цьогорічний науковий форум було присвячено пам'яті видатного математика Валерія Володимировича Булдігіна – завідувача кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей НТУУ "КПІ" у 1986–2012 рр. Цієї осені професору Булдігіну виповнилося б 70 років. Привітання учас-

никам конференції надіслали колеги з Польщі, Угорщини, Грузії, Норвегії, Швеції, США.

Участь у конференції взяли більше 40 вчених з Великобританії, Данії, Іспанії, Німеччини, Туреччини, України, Франції та Швейцарії. Серед учасників було багато як відомих спеціалістів з визнаними світовими іменами (відзначимо, зокрема, "зірок" європейської теорії ймовірностей Томаса Мікоша та Поля Духана), так і молодих дослідників, які роблять свої перші кроки в науці. Третину всіх доповідей зробили науковці Київської політехніки. Тематика виступів виявилася надзвичайно широкою – від суто теоретичних

Професор Томас Мікош

задач теорії ймовірностей, теорії випадкових процесів та математичної статистики до прикладних питань фінансової та страхової математики. Ознайомитися з тезами доповідей можна на сайті кафедри <http://matan.kpi.ua/>. Відділом технічних засобів навчання НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" в день відкриття конференції проводилася відеозйомка пленарних доповідей. Посилання на ці відео

також можна знайти на сайті кафедри.

Учасники конференції відзначали високий рівень доповідей своїх молодих українських колег. Останні, у свою чергу, мали змогу ознайомитися із сучасними напрямками досліджень, новими задачами та актуальними застосуваннями теорії ймовірностей. Серед слухачів конференції було багато зацікавлених студентів фізико-математичного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вони також надавали важливу допомогу в організації заходу.

Подібні міжнародні форуми об'єднують математиків різних країн та наукових напрямів, сприяють налагодженню нових контактів і є потужним засобом подальшої інтеграції українських учених до світової наукової спільноти.

М.К. Ільченко, доц. кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей

МОЛОДИЙ ВИКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

Скло – одна з найпоширеніших та водночас найдивніших субстанцій. Вироби з нього не лише зачаровують погляд, а й стають у пригоді в господарській діяльності людини.

Скло складно виготовити, водночас попит на нього неспинно зростає. Тож фахівців, здатних поєднувати компоненти та керувати процесом отримання цього продукту, цінували завжди.

До вирішення проблем скловаріння долучився і доцент кафедри автоматизації хімічних виробництв ІХФ Віталій Степанович Цапар. У 2015 р. він захистив дисертаційну роботу "Автоматизація процесів керування тепловим режимом скловарних печей" на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Ця робота присвячена питанням підвищення ефективності процесу скловаріння у виробництві скляної продукції шляхом створення систе-

ми автоматизації процесів керування його тепловими режимами роботи, яка б відповідала сучасним вимогам ресурсо- та енергозбереження. Розгляну-

Варити скло ефективно

то особливості процесу скловаріння та проведено аналіз сучасного стану математичного моделювання та систем керування печей. Запропоновано математичну модель скловарної печі, яка базується на усереднених за Рейнольдсом рівняннях Нав'є-Стокса та розширена за допомогою феноменологічних математичних моделей процесу скловаріння. Також було розроблено спрощену математичну модель скловаріння.

Свою долю з Київським політехнічним Віталій Цапар поділяв ще 2002-го, вступивши

Віталій Цапар

на перший курс інженерно-хімічного факультету НТУУ "КПІ". У 2008 р. з відзнакою закінчив університет і отримав диплом магістра з автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій. За результатами навчальної та наукової роботи отримав пропозицію продовжити

роботу на кафедрі на посаді асистента. Нині він бере участь у науково-дослідних роботах кафедри та факультету.

Віталій Цапар є автором понад 40 наукових та методичних праць, учасником міжнародних науково-технічних конференцій. Разом із студентами веде дослідження систем керування технологічними процесами на базі нечіткої логіки та їх реалізації у SCADA системах. Викладає дисципліни "Сучасні програмні засоби автоматизації технологічних процесів", "Проектування систем керування".

Своїми успіхами молодий науковець завдячує батькам, сім'ї та колективу кафедри автоматизації хімічних виробництв. Віталій Степанович став переможцем університетського конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2015". Попереду у молодого дослідника ще багато пошуків і здобутків. Тож хай щастить йому на нелегкій науковій ниві.

Інф. ІХФ

ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ: можливості університету – на службу району

Наприкінці жовтня 2016 в приміщенні Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації за участю фахівців Інституту енергозбереження та енергоменеджменту Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" відбулася нарада щодо розгляду питання ресурсо- та енергоефективності в Солом'янському районі. Мета наради – скорочення споживання енергоносіїв об'єктами нерухомого майна всіх форм власності Солом'янського району міста Києва.

Розпочав нараду начальник управління ЖКГ Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації А.Ю.Сидорчук, окресливши актуальність для Солом'янської РДА питання підвищення рівня енергоефективності та раціонального використання енергетичних ресурсів. Він визначив мету наради, яка спрямована на співробітництво Солом'янської РДА з Інститутом енергозбереження та енергоменеджменту у сферах ресурсо- і енергоефективності, енергозбереження та енергетичного менеджменту з метою скорочення споживання та підвищення енергоефективності використання енергоносіїв об'єктами нерухомого майна, які належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва, та передані до сфери управління Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації.

Директор Інституту енергозбереження та енергоменеджменту проф. С.П.Денисюк поінформував присутніх про досвід та наукові досягнення співробітників і студентів інституту у сфері енергозбереження та отримані практичні результати роботи щодо проведення енергоаудиту на восьми пілотних об'єктах у Солом'янському районі у 2015/2016 навчальному році.

Свої пропозиції щодо співпраці з Інститутом енергозбереження та енергоменеджменту НТУУ "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" надали: по житловому господарству комунальної власності – головний інженер КП "Керуюча ком-

страція та Інститутом енергозбереження та енергоменеджменту щодо спільної реалізації енергоефективних проектів та сприяння підвищенню кваліфікації фахівців і набуття студентами практичних навичок з впровадження на розроблення заходів з

Під час наради в Солом'янській РДА

панія з обслуговування житлового фонду Солом'янського району м. Києва" І.О.Смаровоз; по промислових підприємствах – голова Ради директорів промислових та науково-дослідних підприємств Солом'янського району, голова правління ВАТ "Меридіан" В.О.Проценко. Також в обговоренні питань порядку денного взяли участь представники закладів та установ соціальної сфери, управлінь освіти, культури та охорони здоров'я.

Результатом обговорення стало підписання угоди між Управлінням житлово-комунального господарства Солом'янської районної в місті Києві державної адміні-

страції та Інститутом енергозбереження та енергоменеджменту щодо спільної реалізації енергоефективних проектів та сприяння підвищенню кваліфікації фахівців і набуття студентами практичних навичок з впровадження на розроблення заходів з

енергозбереження на промислових об'єктах та об'єктах нерухомого майна всіх форм власності Солом'янського району. На сьогодні вже визначено близько 30 об'єктів, на яких буде проведено першочерговий енергетичний аудит.

Важливо, що в межах даної співпраці студенти під керівництвом викладачів кафедри електропостачання отримають можливість використовувати свої знання у сфері енергозбереження на реальних об'єктах під час виконання курсових робіт та дипломних проектів.

Юрій Веремійчук, старший викладач кафедри електропостачання

Учні Політехнічного ліцею КПІ ім. Ігоря Сікорського – у суперфіналі конкурсу "Intel-Техно Україна"

У наш час бути науковцем престижно і модно. Таку думку висловлюють ліцеїсти Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" – навчального закладу, який активізує і підтримує наукову діяльність своїх учнів, сприяє розвитку

Погляд в історію

В Україні конкурс "Intel-Техно Україна" проходить уже ввосьме. Серед перших учасників – Володимир Михайловський та Кирило Боронов, які згодом стали студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського. З кожним

роком зростала кількість учасників. Минулого року до індивідуальних проектів додалися і колективні: у конкурсі взяли участь 18 ліцеїстів нашого навчального закладу. Вони представили 11 проектів, з яких призерами стали 10.

Цього року на розсуд журі уже 36 наших учасників представили 17 проектів. Двадцять два ліцеїсти, які представили 11 проектів, стали призерами. Вони посіли третє місце в категорії "Комп'ютерні науки" (проект "Home to go"), третє та два четвертих місця в категорії "Робототехніка та інтелектуальні машини" (проекти "Розумна система "Безпечний дім", "Портативний прилад перегортання сторінок", "Бездротове керування комп'ютером"), друге – в категорії "Фізика і астрономія", друге й четверте в категорії "Енергетика", друге, третє й два четвертих в категорії "Інженерія" (проекти "Система індуктивного живлення транспортних шляхів мегаполісів і їх агломерацій", "Окуляри зі здатністю змінювати діоптрію", "Okey, chess").

Співпраця з науковцями КПІ
Ліцей є структурним підрозділом НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" і в процесі підготовки ліцеїстів керується вимогами, які університет висуває до своїх студентів. Тому науковці, викладачі і співробітники університету надають необхідну допомогу для реалізації наукових ідей учнів. Так, ФТІ протягом багатьох років опікується обдарованою молоддю нашого ліцею. Найбільшу кількість проектів на цьогорічний конкурс представили ліцеїсти 10–11-х класів напряму "Інформаційні тех-

нології". Під керівництвом викладача інформатики ліцею, Людмили Вікторівни Булигіної, яка працює на кафедрі інформаційної безпеки ФТІ, вони охопили категорії інженерії, комп'ютерних наук, робототехніки та інтелектуальних машин. Наші ліцеїсти із задоволенням розробляють свої проекти в лабораторії кріогенної техніки фізико-математичного факультету. Під керівництвом доцента, к.ф.-м.н. Михайла Григоровича Лисенка, провідних інженерів кафедри Олега Володимировича Козленка та Віктора Володимировича Гаврилюка було виконано проекти призерів конкурсу науково-технічної творчості Володимира Михайловського (у серпні 2012 р. на міжнародній олімпіаді з астрономії та астрофізики отримав Honourable Mention), Таміли Краштан, Дарини Ковальнової, Анастасії Бабенко, Вячеслава Цуркана, Анастасії Шаповалової, Дмитра Обозного, Дар'ї Дьячкової та інших. Педагогічними керівниками робіт були старші викладачі кафедри Тетяна Григорівна Чижська й Олексій

нахідника України Ігоря Олеговича Мікульонка та лабораторії кріогенної техніки наші ліцеїсти оформлюють патенти на винаходи та корисні моделі, що свідчить про високий рівень підготовлених робіт.

Проекти-призери цьогорічного конкурсу

Друге місце в категорії "Фізика й астрономія" отримав проект учня 11-го класу *Владислава Нескородова* "Безконтактне гасіння пожежі і попередження осередків займання за допомогою високовольтного електростатичного поля". Розповідає керівник роботи Олег Володимирович Козленко: "Актуальність ідеї випливає з проблем сьогодення. Усі ми пам'ятаємо пожежу, яка спалахнула на нафтобазі "БРСМ-Нафта" у червні 2015 р. Тушили піною, використали чи не всі запаси. Виявилось дуже витратно. Тоді ми почали думати, які ще могли б бути варіанти. Згадали про рідкий азот, який міг би витіснити кисень, і процес горіння мав припинитися. Інший варіант – іонізація. Після низки експериментів подали заявку на патент".

Проект *Миколи Мельника* "Амортизатор-генератор електричного струму для електромобілів" посів друге місце в категорії "Інженерія". Він спрямований на пошук додаткової енергії для електромобілей, які сьогодні набувають все більшої популярності.

Переможці конкурсу

іхніх здібностей. Ліцеїсти не лише порушують актуальні питання, а й знаходять практичне застосування своїм винаходам. Предметні олімпіади, науково-технічні виставки, фестивалі, конкурси дають змогу продемонструвати свої вміння і навички, але особливу увагу в ліцеї приділяють конкурсу, який цього року відбувся 11–14 жовтня у рамках Фестивалю інноваційних проектів "Sikorsky Challenge". Конкурс науково-технічної творчості школярів "Intel-Техно Україна" – це національний етап міжнародного конкурсу науково-технічної творчості школярів Intel ISEF (International Science and Engineering Fair). Саме цей конкурс, який проводиться на базі Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", дає унікальну можливість конкурсантам, крім оцінки фаховим журі своїх проектів, отримати ще гранти на їхню реалізацію, а переможці представляють свої проекти на Всесвітньому фіналі науково-технічних проектів Intel ISEF у США.

Із 10 проектів, які вийшли до суперфіналу конкурсу, – два представили учні Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського". Це проект ліцеїстки 11-го класу *Каріни Семенко* на тему "Перетворення електроенергії блискавки індукційним методом для подальшого використання" та проект ліцеїстів 10-го класу *Сви Потокі, Аліси Коваль і Олексія Чалого* на тему "Окуляри зі здатністю змінювати діоптрію".

Васильович Матвійчук та викладачі ліцею *Тетяна Анаголіївна Суворова і Світлана Сергіївна Лисенко*. А цього року всі чотири проекти, над якими працювали ліцеїсти на базі лабораторії, отримали призові місця. Це проекти *Каріни Семенко, Миколи Мельника, Владислава Нескородова та Софії Лазарової*.

З допомогою доктора технічних наук, професора, заслуженого ви-

прощення властивостей сонячної батареї, виготовленої з відпрацьованих радіоелементів" посів четверте місце в категорії "Енергетика". Пропонується вдосконалити сонячну батарею кристалами, вилученими з транзисторів, які мали б просто утилізуватися.

Дуже цікава робота у *Каріни Семенко* "Перетворення елек- ➔

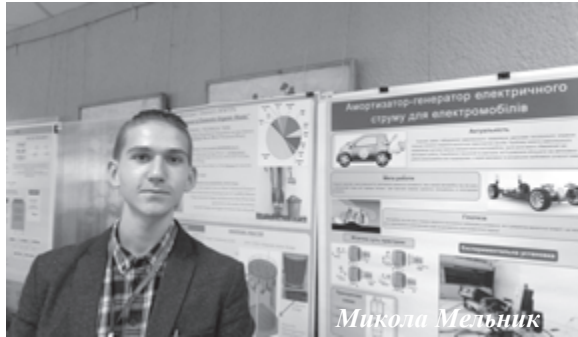
► троенергії блискавки індукційним методом для подальшого використання", яка посіла друге місце в категорії "Енергетика". У роботі досліджено блискавку як додаткове джерело енергії. У процесі роботи два експерименти закінчилися невдало, що не зупинило дослідницю. А на сьогодні Каріна вже подала заявку на кілька патентів.

Враження учасників

Сва Потокі, 10-й клас:

Цей конкурс приніс багато змін у моє життя. Я отримала величезний досвід та безліч емоцій. Конкурс додав мені впевненості, допоміг розкрити свій потенціал. Мені дійсно захотілося втілювати свої ідеї, а не слухати поради знайомих – залишити все це і зайнятися чимось "більш важливим". При підготовці до конкурсу і під час представлення проекту я

Під час конкурсу ми активно спілкувалися одне з одним та журі. Це допомогло визначитися, в якому напрямі слід продовжити роботу над

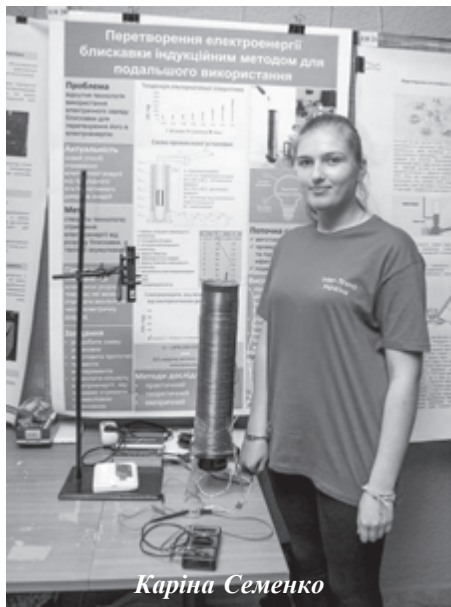
Микола Мельник

своїм проектом і на що звернути увагу при підготовці до участі в конкурсі Малої академії наук. Уже плануємо, який проект готуватимемо до наступного конкурсу.

Каріна Семенко, 11-й клас:
IntelTechno – один з найатмосферніших конкурсів.

Минулого року мій клас брав участь у багатьох конкурсах, у тому числі й в Intel-Tехно 2015. Це був наш перший конкурс, де ми намагалися показати свої швидко зроблені проекти. Конкурс, де в журі не тільки професори, академіки, науковці, а й студенти різних курсів. Журі може тактовно звернути увагу на проблеми в роботі так, щоб учасник не засмучувався і, вирішивши проблему чи врахувавши зауваження, продовжив розвивати свій проект далі. Також було міжнародне журі, захист проектів перед яким має бути англійською, що хвилювало учасників чи не найбільше, але після майстер-класу, що проходив після відкриття, у перший день конкурсу, ми трохи заспокоїлися, дізнавшись, що головне – донести ідею проекту, основні аспекти і вміти відповісти на стандартні запитання англійською.

Найкраще – це атмосфера, в якій перебуваєш під час конкурсу. Відкриваються нові можливості для знайомств з однолітками з усієї України, у кожного сяють очі від того, що зроблено, від кількості учасників тощо. І завжди поряд організатори, які допоможуть усунути всі проблеми.

Каріна Семенко

мала змогу спілкуватися з авторитетними людьми, які були зацікавлені в нашому командному проекті, бажали нам допомогти, і тепер я розумію, що саме цього мені не вистачало – зацікавленості й уваги.

Анатолій Санжаровський, 11-й клас: Уже другий рік поспіль беру участь у цьому конкурсі. Минулого року – в категорії "Комп'ютерні науки", у цьому – "Робототехніка та інтелектуальні машини". Підготовка до участі в конкурсі завжди активізує наукову діяльність і змушує замислитися над вибором теми проекту. Наш науковий керівник Л.В.Булигіна допомагає визначитися з цим, а також радить, на що краще звернути увагу, які проекти викличуть більшу зацікавленість. Цього року ми відчули, що й інші наші викладачі підтримували нас, з розумінням ставилися до наших пропусків уроків протягом конкурсних днів та допомогли з друком постерів.

Я радю кількості призових місць, які посіли мої друзі, але особливо з того, що Каріна стала суперфіналісткою. Засмутився за тих, хто не отримав нагороди.

Після завершення конкурсу і нагородження ми стаємо більш упевненими в собі і в тому, що створити щось нове і корисне нам під силу, було б бажання. Щиро вітаємо переможців, які отримують призи за I-IV місця, трохи сумуємо з тими, хто поїде додому без призового місця. Але, як виявилось, – це лише стимул вдосконалити свій проект, а наступного року показати кращі результати.

Порівняно з минулим роком, коли в мене було IV місце, цього року я пройшла до суперфіналу. Працюючи над своїм проектом протягом року, я брала участь у багатьох конкурсах, але жодний із них не поєднував у собі стільки можливостей. Третій день конкурсу – відкритий день. Це ще одна можливість для учнів – від малечі до студентів – прийти подивитись на проекти інших. Якщо проект цікавий, можливо, він надихне когось на нові ідеї і відкриття – і наступного року на конкурсі на один проект буде більше. Найбільше учасників цього року було від нашого

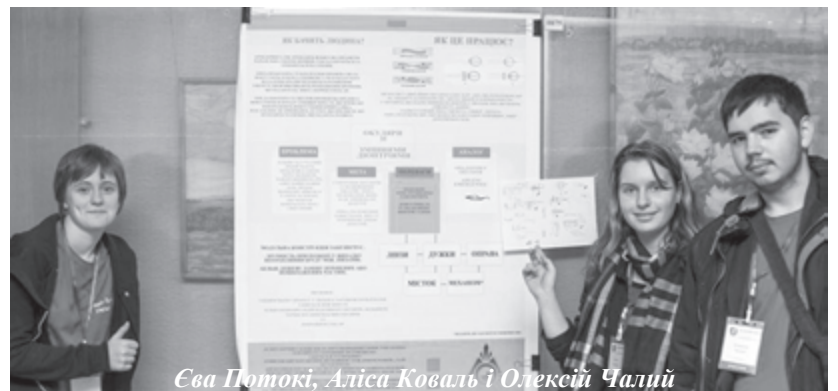
дуже правильно, що КПІ займається розвитком учнівської молоді, адже це дає можливість вчити учнів і показувати не ретроспективу, а перспективу розвитку науки, долучитися до цього процесу".

Відразу після конкурсу Людмила Вікторівна Булигіна, викладач ін-

Анатолій Санжаровський

форматики ліцею, яка постійно наголошує, наскільки ж їй пощастило викладати таким здібним дітям, на сторінці в соціальних мережах привітала і підтримала всіх учасників: "Конкурс завершено. У кого він пер-

Сва Потокі, Аліса Коваль і Олексій Чалий

Політехнічного ліцею, а все тому, що "можливості втрачати не можна, інакше вони почнуть втрачати тебе".

Наставники про конкурс

Директор Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" Юрій Васильович Киричков високо цінує зацікавленість університету в підготовці талановитої учнівської молоді на базі своїх кафедр: "Це

ший, у кого вже другий, хтось отримав призові місця, а хтось – ні, хтось вважає результат справедливим, і – навпаки, тому:

1. Ситуації в житті поділяються на приємні і корисні. Визначте свою.
2. У першому варіанті порадійте і продовжуйте працювати. У другому – трохи посумуйте і зробіть те саме. Але в будь-якому – зробіть чіткий аналіз і висновки.

Алгоритм працюючий і лінійний. Дуже вам дякую за те, що і 11-й, і 10-й все більше стають командами (ідеально-однією хочеться!), і атмосфера починає створюватися "сама собою". Це взаємодія, допомога і відчуття єдності. У житті у вас буде багато проектів, але бажано, щоб проект "Політехнічний ліцей НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" став нашою гордістю.

Дякую ще раз усім, хто брав участь у конкурсі, хто підтримував, хто вболівав. Це – важливо. Рухаємось далі".

*І.В.Якуніна, заступник директора
В.М.Ковальова, методист*

Максим Кметь, Михайло Коршков, Ігор Жуковський

21 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

У День захисника України, 14 жовтня цього року, в церемонії вшанування пам'яті київських політехників, які загинули на Майдані та в боях на Сході України, взяв участь і відомий громадський діяч, колишній міністр молоді і спорту України, ветеран АТО, випускник, а нині знову студент КПІ ім. Ігоря Сікорського – Дмитро Булатов. Після покладання квітів до пам'ятника Героям Небесної сотні та меморіальних дошок студентам і співробітникам університету, які віддали свої життя за свободу нашої Вітчизни, він дав інтерв'ю нашій газеті.

Дмитро Булатов

– Ми пам'ятаємо вас ще з часів Майдану. Більшість українців тоді вжахнулися, побачивши вас після катувань, які вам довелося пережити. Потім ми знали вас як міністра молоді і спорту – у цій якості ви навіть приїжджали тоді до КПІ й зустрічалися зі студентами. А потім ви пішли з політики і якимось чином зникли зовсім, то відійшли на другий план. Проте, наскільки відомо, ви продовжуєте працювати задля майбутнього України. Тож чому ви покинули високі кабінети, чим займаєтесь тепер?

– Після міністерства я займався, здебільшого, допомогою армії. Я, звісно, також допомагав дружині підтягнути справи по бізнесу, але більшу частину часу і зусиль я приділяв питанням армії. Скажімо, ми з Тетяною Ричковою (відомий волонтер, з 2015 року помічник міністра оборони та начальника Генштабу, нині депутат Верховної Ради України) літали до Німеччини, зустрічалися там з депутатами Бундестагу, переконували їх, що ця війна – наслідок російської агресії. Ми отримали від них розуміння, просили про обмін досвідом між нашими країнами. Німеччина була надзвичайно важливою країною, оскільки пані Меркель є головною особою в перемовинах у Нормандському форматі. Ми спілкувалися з посадовцями не лише Німеччини, але й Франції та інших європейських країн. Ми говорили з ними про те, що нам потрібна до-

помога у вигляді їхніх рекомендацій і досвіду для тих людей, які нині працюють у Міністерстві оборони і допомагають армії по різних каналах. Хоча це було лише одне з питань, якими довелося займатися. Серед інших – матеріально-технічне забезпечення. Коли розумієш, що у людей є потреби у чомусь, чи, радше, у всьому, намагаєшся їх задовольнити, причому в пожежному порядку. Дуже важливо розуміти, що "там" потрібні прості речі. Це одяг, будівельні матеріали, навіть мило, шампунь і таке інше. Власне кажучи, усім цим я й був зайнятий. І, природним чином, після завер-

прийдуть. При цьому бюрократична машина приховує масу спосібів, як не потрапити під відповідальність – приміром, за вкрадені, або не так, як належить, витрачені кошти, за халатність тощо, й відстежити це важко. Для мене потрапити в таку атмосферу було стресом. Тому й бажання повертатися туди я не маю. Чи зроблю я це? Якщо буде якийсь збіг обставин, то, можливо. Якщо ж ні – то я хотів би цього уникнути. Мені цікавіше було б налагодити бізнес. Один з видів бізнесу – це консалтинг. Я сьогодні готую проекти, які хочу запустити. А ще мене цікавить друга вища освіта.

ПІСЛЯ МАЙДАНУ

Інтерв'ю з Дмитром Булатовим

шення поїздки за кордон, я прийшов до військкомату і попросив призвати мене. Тобто, я намітив собі план роботи, виконав його, і треба було переходити до іншого етапу.

– Тобто, потім була армія. А де саме ви служили?

– Я служив у 92-й бригаді. Прийшов до війська в середині травня 2015 року. За два тижні поїхав до міста Щастя, і далі ніс службу там.

– У зоні бойових дій. А чи проходили ви якимось навчання, бойову підготовку?

– Певна попередня підготовка у мене була. Плюс, коли я приїхав у місце постійної дислокації – місто Чугуєв Харківської області, я ще пройшов тренування на полігоні.

– А служили ви на якій посаді?

– Де-юре я був офіцером управління бригади по роботі з особовим складом, а де-факто – переїхав на ротно-опорний пункт, який утримував міст у місті Щастя, і в грудні 2015 року мене призначили командиром цього ротно-опорного пункту.

– Не шкодували про роботу в уряді?

– Мені часто ставлять запитання про політику та державне управління, і про те, чи хочу я повернутися туди. Хочу сказати таке. Я все свідоме життя прожив у бізнесі. Існує таке поняття, як професійна деформація мозку. Коли ти працюєш у бізнесі, ти мусиш спланувати, прорахувати, прописати, підготуватися, запустити, спостерігати постійно, налагодити облік, контроль, займатися людьми, розуміти їхні проблеми – інакше у тебе не буде колективу. І все це веде до прибутку. Коли ж ти стаєш частиною машини державного управління, ти розумієш, що це якийсь паралельний світ. Тобто, я звик до того, що для того, аби були гроші, їх потрібно заробити. Для цього слід дуже багато чого зробити. А тут люди думають, як розпорядитися грошима, що до них

– Перша вища у вас яка?

– Перша – КПІ, факультет електроніки. Я вступав на ФЕТ, а закінчив ФЕЛ, після об'єднання факультетів електронної техніки та електроакустичного.

– І зараз ви знов навчаєтесь в КПІ?

– Я зараз навчаюся у ВПІ по спеціальності "Поліграфічні медіатехнології". Звісно, заочно, в магістратурі. Я, взагалі, п'ять років думав про другу вищу освіту – юридичну, економічну чи якусь іншу. Адже я все життя пропрацював у сфері економіки. Я навіть ходив на презентації навчання по MBA (англ. *Master of Business Administration, програма підготовки магістрів бізнес-адміністрування* – прим. ред.), утім, це все ж таки не моє. Бо я не гуманітарій, я технар і дуже пишаюся цим. Тому не зміг я себе переломити, і все одно знову прийшов до КПІ. Мені цікаво тут навчатися, у мене тут цікаве спілкування і цікаві обговорення.

– А коли армійський період вашого життя закінчився?

– У середині липня 2016 року. Нещодавно. Адже я пішов служити у п'яту хвилю мобілізації. Там, у Щасті, у мене, щоправда, була перерва у службі – після того, як мені у живіт прилетів осколок і мені його видалили.

– Оперували в Харкові?

– Ні, оперували мене там само, у Щасті. Зразу після бою мене – в машину, і привезли до місцевої лікарні. Там військові лікарі є: польовий госпіталь, але лікарів прикріплюють і до лікарні. Ну і все: з мене футболку зняли і – на стіл. Взагалі-то, лікарі, мобілізовані хлопці – чесно, це такі молодці! Я ними просто пишаюся. Вдень, вночі ми приїздили, у нас, у бійців, усіляких випадків було дуже багато – завжди допомагали! Ну молодці, я просто знімаю перед ними капелюха.

– Після того ви знову повернулися до частини?

– Так, звичайно. Однак не зразу. Мене потім перевезли до Сватового, звідти – у харківський госпіталь. Там я пробув трохи більше тижня, бо зашивали мене там на сьомий чи восьмий день після операції – адже рана була дванадцять сантиметрів на п'ять у глибину, не все там гладко йшло. В Харкові мене зашили, потім я переїхав до київського госпіталю, бо я живу в Києві. Тут долікувався, і знову назад. І вже в середині липня цього року, разом з мобілізованими п'ятої хвилі, пішов на дембель.

– І ви, наскільки я знаю, знову займаєтесь тепер волонтерськими справами. Сєто співпраця зі Збройними силами і з тими, з ким ви служили, триває?

– А це вже стан душі. Тут уже хочеш-не хочеш – ти намагнічений. Тобто, як ти там не бігаєш, чим не займаєшся – ти все одно будеш допомагати. Чим завгодно. Частіше всього питання, звичайно, стосуються матеріально-технічного забезпечення. Ось, скажімо, завели хлопців до Мар'їнки. Вони ж, коли приїдуть на нове місце, потребують якогось облаштування, налагодження життя. І ми вже готуємося відправляти їм ті або інші речі, насамперед, будматеріали. Меншою мірою доводиться займатися вирішенням організаційних проблем. Я активно спілкуюся з різними підрозділами нашої бригади. Ну от, наприклад, у нас нині – рік авіації, в тому числі й ППО. Дуже важливо, щоби був налагоджений контакт між військами й верхніми інституціями у вигляді Генерального штабу і Міністерства оборони. Я не фахівець з ППО, але я можу збудувати комунікаційні "містки" і допомогти людям організаційно.

– Ви працюєте з якоюсь волонтерською структурою, чи самі збираєте необхідне і везите в частини? Якщо самі, то як ви обираєте, куди саме і що саме слід везти?

– Практика засвідчила, що краще всього співпрацювати з якоюсь підрозділом – меншим або більшим – і надавати йому цільову допомогу. Краще за неї немає нічого. У мене, скажімо, на ротно-опорному пункті було шістнадцять постів, сто п'ятдесят людей. У мене одних батарейок на місяць потрібно дуже багато. Акумуляторні батарейки є, електроенергію так-сяк провели – десь працює, десь не працює, бійці забули зарядити, чи не забули – всяке буває. Тож потрібні запасні батарейки, оскільки вночі всі мають бачити – повинні працювати "нічники"-тепловізори. Витрачаються вони дуже швидко. І якщо підрахувати цілу низку подібних дрібниць, починаєш розуміти, що процес їх постачання є

➔ безперервним. У мене на опорному пункті стяв ноутбук, принтер, модем. Тож картридж потрібно заправляти, папір – купувати; також купувати флешки, бо інколи слід надавати інформацію на носіях. А ще зв'язок налагодити, а він кількох видів, і так далі. Тож багато чого потрібно. І є маса нюансів, які слід враховувати. В армії твої брати: хтось телефонує, я зразу записую. Це пояснюється навіть тим, що в нього може зв'язок перерватися, може його в цей час кудись викличуть і він забуде, що саме хотів замовити, може перерватися зв'язок, який зникає по кілька разів на день...

– **Наскільки відомо, ви працюєте і в інших громадських проєктах?**

– Дійсно, є ще один громадський проєкт, яким я нині займаюся. Це проєкт "АКМ – Антикорупційний монітор" – платформа громадського контролю державних тендерів. У рамках цього проєкту проводиться громадська антикорупційна експертиза результатів державних тендерів в Україні. Його сайт <http://act-ua.org/>. Повільно, впевнено, спокійно ми робили цей проєкт приблизно півтора року. Можна було напружитися і зробити його значно швидше, але краще повільніше, проте краще.

Коли були "пожежні" питання, я брав участь і в законотвірчій діяльності – насамперед, коли розроблявся і ухвалювався закон про піврічний контракт на службу у Збройних силах (Закон 2356а "Про внесення змін до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" (щодо уточнення строків військової служби за контрактом", ухвалений 6 жовтня 2015 року – прим. ред.). Завдяки такому контракту ті досвідчені бійці, які після демобілізації бажають продовжити або поновити службу в зоні бойових дій, можуть знову повернутися на службу терміном на півроку. Раніше вони могли повторно повернутися на службу або підписавши контракт до кінця дії особливого періоду, який, власне, не визначений як конкретний термін, або в одній із хвиль мобілізації, тобто приблизно на 12–14 місяців. Армія дуже потребувала цього нормативно-правового акта.

Ну і через те, що співпраця з Верховною Радою стала для мене одним із основних занять, я активно включився в цю роботу. Адже, приїжджаючи з військ, я міг прокоментувати ту або іншу позицію. Ну, наприклад, Закон 4210 ("Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб". 18 жовтня законопроект було прийнято у першому читанні – прим. ред.). Він дозволив внести зміни в тому числі й до "Дисциплінарного статуту Збройних сил України", бо в Дисциплінарному статуті в нас до сьогодні не було прописано, що вживати алкоголь, наркотичні та психотропні речовини військовослужбовцям заборонено. При цьому ми виписуємо протоколи, караємо винуватців у таких діях, а законодавчо в нас це ніяк не визначено. Воно, звісно, так с'як працює, але чому "так с'як", якщо ми можемо це чітко записати в Статуті, й усе буде працювати як належить? Але усі ці "бодання" щодо просування проєкту, узгодження з Комітетами Ради, депутатами, експертами, подолання якихось незрозумілих внутрішніх перепон – така боротьба забирає занадто багато сил і часу. Тому я від цього відхожу, бо не можу займатися усім. У мене є бізнес, у мене є громадський проєкт з моніторингу, я пішов навчатися. І, звичайно, я буду й надалі їздити до хлопців на фронт...

Спілкувався Дмитро Стефанович

До 110-річчя професора М.М. Некрасова

18 листопада 2016 року виповнюється 110 років від дня народження Михайла Макаровича Некрасова – відомого вченого в галузі фізики і техніки діелектриків і напівпровідників, доктора технічних наук, професора, засновника сучасної кафедри мікроелектроніки (у 1952 році вона називалася кафедрою фізики діелектриків, а потім – кафедрою діелектриків і напівпровідників).

Рік народження М.М. Некрасова збігся з народженням електроніки як важливого науково-технічного напрямку. Саме в 1906 році був винайдений перший електронний підсилювач сигналів – вакуумний триод, що стало початком електроніки. У тому ж 1906 році за відкриття електронів Дж.Дж.Томсон отримав Нобелівську премію з фізики.

М.М. Некрасов народився в Україні 18 листопада 1906 року в селі Берехово Сумської області. Після закінчення середньої школи він вступив до Воронежського університету, а потім перевівся до Ленінградського електротехнічного інституту ім. В.І. Ульянова (Леніна) (ЛЕТІ). Після закінчення ЛЕТІ М.М. Некрасова було залишено там в аспірантурі, а в 1939 р. він захистив кандидатську дисертацію і продовжував працювати в ЛЕТІ до початку Великої Вітчизняної війни. До 1942 р. М.М. Некрасов працював у блокадному Ленінграді, потім був евакуйований в Кемеровську область, у трест "Ленвугілля", де займав посаду головного інженера. Після війни його було направлено до Іванівського енергетичного інституту на посаду завідувача кафедри.

У 1952 р. М.М. Некрасова запросили до Київського політехнічного інституту завідувати щойно створеною кафедрою фізики діелектриків. Протягом 22 років Михайло Макарович успішно керував цією кафедрою, створив на кафедрі науково-технічну базу і підготував великий і висококваліфікований колектив дослідників і викладачів. Під його керівництвом підготовлено 55 кандидатів наук. Серед випускників кафедри три академіки НАН України та більше 100 докторів наук.

У 1972 р. професор М.М. Некрасов захистив докторську дисертацію. Михайло Макарович захоплювався всім

незвіданим і був у колективі, як сьогодні кажуть, "генератором нових ідей". Його творчий доробок складає понад 300 наукових робіт, у тому числі 5 монографій. М.М. Некрасов заснував науково-технічний збірник "Діелектрики і напівпровідники", який витримав 56 видань і послужив основою для науково-технічного журналу "Електроніка та зв'язок", що виходить дотепер.

Великих успіхів досягнули вчені "кафедри Некрасова" – так її називали в КПІ – в галузі п'єзоелектрики. Зокрема, тут вперше був винайдений п'єзоелектричний двигун і були вдосконалені п'єзоелектричні трансформатори і фільтри. В галузі сегнетоелектрики було створено новий напрям "ді-

електрична спектроскопія" і вперше було застосовано сегнетоелектрики в діапазоні надвисоких частот.

М.М. Некрасов і його учні досягли великих успіхів у галузі неруйнівних досліджень діелектричних і напівпровідникових приладів. Від початкового захоплення фізикою і технікою діелектриків професор М.М. Некрасов перейшов до дуже плідної роботи в галузі фізики і техніки напівпровідників.

Роботи, розпочаті під керівництвом М.М. Некрасова, успішно продовжуються як співробітниками кафедри мікроелектроніки, так і його численними учнями в різних країнах світу. Реалізовані сьогодні за кордоном напрями (наприклад, "молекулярна електроніка"), були спочатку передбачені й розвивалися персонально М.М. Некрасовим.

Усіх, хто навчався у Михайла Макаровича Некрасова і працював під його керівництвом, вражала його надзвичайна чуйність до співробітників і студентів, щира людяність і безмежна доброзичливість. Поєднання цих особистих якостей з глибоким і постійним інтересом до науки і навчального процесу, з постійною готовністю обговорювати і підтримувати нові ідеї, є, на нашу думку, унікальним.

*О.В. Борисов, професор,
в.о. зав. кафедри мікроелектроніки,
Ю.М. Поплавко,
професор кафедри мікроелектроніки*

УВАГА!

У газеті "Київський політехнік" № 34 (3173) від 10 листопада 2016 року на стор. 4 були допущені помилки в показниках кафедр за напрямами діяльності. Слід читати:

Назва кафедри	Загальний рейтинг	Рейтинг з навчально-методичної роботи	Рейтинг з науково-інноваційної роботи	Рейтинг з організаційно-виховної роботи
Зварювального виробництва	1918,36	1016,89	560,23	341,24
Електрозварювальних установок	2279,88	1420,29	467,44	392,15
Інженерії поверхні	1843,77	1005,12	698,95	139,7

УВАГА!

У газеті "Київський політехнік" № 34 (3173) від 10 листопада 2016 року на стор. 7 у повідомленні про оголошення конкурсу на заміщення посад доцентів була допущена помилка:

– замість назви **кафедра екобіотехнології та біотехніки** факультету біотехнології та біотехніки треба читати **кафедра екобіотехнології та біоенергетики**.

ЦІКАВА УКРАЇНА

Запитання до любителів кросвордів: яке місто навесні пахне полуницею, а восени – айвою? Куди у квітні пориваються гурмани, щоб поласувати щойно виловленими оселедцями? Яку дорогу ганяють водії, долаючи 200 км шляху за 5 годин? Де мешканці замість велосипедів пересуваються на човнах? І нарешті, яке місто туроператори нарекли "Українською Венецією", не втомлюючись організувати тури в цей віддалений куточок Одеської області? Це все про Вилкове – містечко старовірів і нащадків козаків останньої Січі, що мальовничо розкинулося в гирлі Дунаю.

З назвою довго не мудрували. Ріка тут розділяється на кілька потужних рукавів, які утворюють вилку. Ось і назвали Вилкове. Цікаве воно тим, що розташувалося на наливних ґрунтах, які виносить ріка, будинки стоять на укріплених острівцях, а вулиці – це канали (єрики). Деревя висаджують уздовж ериків, щоб корінням укріпити береги, а потім вирубують на дрова. На старих вулицях уздовж води йде неширока, в дві дошки дерев'яна доріжка (кладка). Усе потрібне для господарства доставляють човнами. Лишилося три родини, які майструють дерев'яні судна за старим зразком – із загостреним носом та кормою, щоб не розвертати плавзасіб, а зручно курсувати вперед – назад.

Вилкове утворилося в середині XVIII ст., коли в Дунайських плавнях почали ховатися старовіри, а потім донські й запорізькі козаки. Селилися на островах, утворених рукавами

(гирлами) Дунаю: Білгородським, Очаківським, Анкудіновим і Старостамбульським. Щоб мати під ногами більш-менш твердий ґрунт, перекопали острови каналами, рівень води знизився, з'явилося місце для господарювання. І донині хати ставлять з очерету, обмазаного глиною, – житла виходять ошатними, теплими і легкими, опалюються переважно дровами. Періодично споруди піднімають, нарощують фундамент і ставлять назад. Відмошки заповнюють черепашником.

Вилкове – місто на воді

Населення живе досить бідно. Основними заняттями є риболовля, вирощування ранньої, дуже великої полуниці, груш, яблук, і винограду місцевого сорту "новак". Останнім часом з'явився новий промисел – узимку заготовляють на експорт очерет, якого в плавнях сила-силенна, адже в Європі стали модними дахи з екологічно чистих матеріалів.

Туристам зазвичай пропонують подорож до так званого "нульового кілометра", в одне з гирл, де Дунай впадає в Чорне море. Місцеві з посмішкою розповідають, що знак

"0 км" уже кілька разів пересували в бік моря, бо ріка щороку наносить чимало землі, подовжуючи острови. Ще одна місцева родзинка – довжину рік прийнято рахувати з витоків, лише Дунай вимірюють з гирла.

Городи – важливе джерело доходу і предмет гордості вилковчан. Вони розташовані на островах уздовж каналів: сяка-така будівля, один-два човни, рівчак для поливу

(поглиблюють щороку), рослини у три рівні: полуниця, виноград, яблуні-груші (айва). Усе це чудово визріває. Збуг – човнами до Одеси. Дехто з господарів там і зимує, оснастивши будівлю сонячними батареями.

Уся територія водно-болотних угідь навколо містечка належить до Дунайського біосферного заповідника – місця існування водоплавних і навколіводних птахів. Тут налічується 950 видів рослин, багато з яких – ендеміки, а 66 належать до рідкісних; тварин нарахували понад 5 тис. видів; комах – до 4,5 тис. видів; 10 видів земноводних, в окремих місцях буває 10-20 тис. особин на гектар. Та основне роздолля – для

сосі чорноморський та дунайський тощо.

Здається, у місцевій кухні рибу додають до всіх страв: голубців, млинців, перців і баклажанів: варену, парену, смажену і копчену. Та неперевершена вона – найпростішого приготування: гриль і духов-

понад 250 видів птахів. Можна зблизька побачити зграї рожевих пеліканів – до тисячі особин, але особливо гарний – кучерявий пелікан. Щодня кожен із них з'їдає понад кілограм риби. А коли над головою пролітає зграя цих рибоїдів – відчуття, що потрапив у парк Юрського періоду. Усі види риб, занесених до Європейського червоного списку, зустрічаються у водах заповідника: шип, осетер атлантичний, ло-

ка. З місцевого винограду роблять однойменне вино "новак". Оскільки погребів немає, а кондиціоновані приміщення – дорого, вино випивають ще до Нового року, регулярно навідуючись у гості один до одного. Жартують, що вилковчани, "начастувавшись", хитаються не праворуч-ліворуч, а вперед-назад, щоб не шубовснути у рівчак.

У радянські часи через близькість кордону Вилкове було закритим містом. До туризму тут лише звикають. Старовіри шанують свої традиції і регулярно відвідують храм. Для 10 тис. містян діє дві старообрядницькі церкви та одна православна. Найпопулярніше місце – ринок з рибним різноманіттям, ціни помірні. Восени пропонують сома, сазана, судака, раків та іншу річкову смакоту.

*Н. Вдовенко
Фото автора*

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН
Л.М. КОТОВСЬКА
Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 500

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.